

Η Παιδεία τους

/ Editorial

Ηλίας Λιαμής, Σύμβουλος Ενότητας Πολιτισμού

Ό,τι και να λέμε, ό,τι και να διαβάζουμε, όσα και να γιορτάζουμε, η ζωντανή παρουσία των ανθρώπων δεν αντικαθίσταται με τίποτα.

33 χρόνια εορτές των Τριών Ιεραρχών και πάντα η προσπάθεια να γίνει κάτι σα να μιλάγαν οι ίδιοι στα παιδιά. Μάταια! Πάντα, τέλος γιορτής με τον ίδιο καημό:

«Να γινόταν να έπαιρνε το μικρόφωνο ο ίδιος ο Βασίλειος με την ασκητική μορφή και το μυαλό-ξυράφι! Να γινόταν να έπαιρνε το μικρόφωνο ο ίδιος ο Χρυσόστομος, να καθηλώσει και το πιο δύσκολο παιδί, μιλώντας του για το μεγαλείο της θυσίας για ένα μεγάλο ιδανικό και το θάρρος να ορθώνεις ανάστημα στην υποκρισία της δήθεν θεοσεβούμενης εξουσίας! Να γινόταν να ανέβαινε στο βήμα ο ίδιος ο Γρηγόριος και να μέρευε τις παραγμένες ψυχές με την πραότητα και την ευαισθησία του!»

Χρονιά δεν πέρασε να μην αναρωτηθώ:

Πώς νά 'ταν άραγε η έκφραση του προσώπου τους; Τι ατμόσφαιρα δημιουργούσε η παρουσία τους; Ποιος ήταν ο τόνος της φωνής, οι μικρές κινήσεις τους, η στάση τους στα καθημερινά; Πώς να συμπεριφέρονταν στα ζώα; Πώς αντιμετώπιζαν τον θρασύ, τον είρωνα, τον επιθετικό, τον άδικο; Με τι σκέψεις τους έπαιρνε ο ύπνος; Ποια νά 'ταν η πρώτη μελωδία που ερχόταν στο μυαλό, την ώρα την χαράς; Πώς κράτησαν μέσα τους τις πτώσεις της νιότης τους;

Γίνονται οι γιορτές με προθέσεις άγιες, συχνά όμως χάνουμε την λεπτή αγιότητά των αγίων όλων των εποχών, που ξέρει να χώνεται στις χαραμάδες της κάθε μέρας και να αλατίζει έναν κόσμο που λες:

Τέλος, σαπίσαν όλα!

Και την τελευταία στιγμή, λες και παίρνει ο κόσμος μια παράταση, και ευκαιρία ακόμη. Κι έχουν οι ευκαιρίες αυτές όνομα μια μορφή. Αξιωνόμαστε ακόμη ψυχές άλατος, είτε σ' ένα μοναστήρι στην Εύβοια, είτε σ' ένα χωριό πάνω απ' τον Ωροπό. Και ακούς λέξεις σαν τις δίκες σου, σημερινές, με την ίδια, την από πάντα γλυκύτητα και λες: ένας αγιασμένος λόγος του καιρού μας αρκεί κι είναι σα να γνώρισες όλους τους αγίους από την Πεντηκοστή και δώθε.

Και τότε μπορείς να μιλήσει για την παιδεία. Γιατί ξέρεις πια τι ζητάς και τι ανθρώπους ονειρεύεσαι να κυβερνάν τον κόσμο. Κι ας ανήκουν οι λέξεις σε ξένο,

... σε «εκτός». Σε αλλοτινό. Παίρνεις αυτές τις λέξεις, τις βαπτίζεις στο όνομα της Αγίας Τριάδος και απ' την απέραντη κολυμβήθρα της αγκαλιάς του Θεού αναδύονται πάλι ψυχές και όνειρα όλο μοσχοβολιά και μυστικό θυμίαμα:

«Παιδεία δεν είναι τα πτυχία μας, αλλά η αισθητική μας. Ο τρόπος με τον οποίο συνομιλούμε, φερόμαστε στον σύντροφό μας, περπατάμε στο δρόμο, κρατάμε την πόρτα να περάσει ο άγνωστος στο ασανσέρ. παιδεία είναι οι λέξεις μας, η διακριτικότητά μας, η ελευθερία μας, τα όρια της ελευθερίας μας, η μουσική που ακούμε, η γλώσσα του σώματός μας, το πόσο αγαπάμε να μαθαίνουμε, να αλλάζουμε, να διαβάζουμε σαν να είμαστε κάθε φορά άγραφα χαρτιά. Παιδεία είναι η ταπεινότητα αλλά και η επιμονή στις αξίες μας, το ότι δεν είμαστε προς πώληση, το ότι σεβόμαστε τον άνθρωπο, το παιδί του άλλου, την κυρία που καθαρίζει το γραφείο μας, τον κύριο που καθαρίζει το πάρκο στο οποίο βγάζουμε βόλτα το σκύλο μας, την κοπέλα στο ταμείο. Παιδεία είναι η μεγαλοψυχία μας, το να ποτίσουμε μια άγνωστη γλάστρα, το να φροντίζουμε την πίσω όψη του σπιτιού μας. Παιδεία είναι το να προστατεύουν τα χέρια μας τον αδύναμο, να τα βάζουμε με το θηρίο. Παιδεία είναι το πόσο μπορούμε να έρθουμε απέναντι στο σύστημα και στους συστημικούς, παιδεία είναι η γενναιότητα και η ευθύνη. Παιδεία είναι το να διαλέγεις τον δύσκολο δρόμο της αξιοπρέπειας, της μοναξιάς και συνάμα να καίγεται το μέσα σου για το κοινό καλό. Για το ωραίο και τη σωτηρία του. Ο άνθρωπος είναι η απάντηση, όποια κι αν είναι η ερώτηση» Αντρέ Μπρετόν.

Άγιοι Τρεις Ιεράρχες, δόξα τω Θεώ, βρήκατε και φέτος τρόπο να χτυπήσετε την πόρτα της τάξης μου!

<https://bit.ly/3s0I50s>